

עדויות על רצח יהודים במדינות הבלטיות

טורי היהודים שהגיעו מכיוון ריגה, בקבוצות של 1,000 איש, הוכנסו אל בין המחסומים. המחסום עוצב כך שהלך ונעשה צר יותר בכיוון לחלקת היער ונמשך עד לקרחת היער שבה נכרו הבורות. תחילה נאלצו היהודים להניח את חבילותיהם בשולי היער – האישור לנשיאות החבילות ניתן רק כדי לטעת בלב היהודים את האשליה שיעד האקציה הוא פינוי ותו לא – בהתקדמם הלאה הם נאלצו להניח את דברי הערך שלהם בתיבות עץ שהונחו מראש לצורך זה ואחר כך הוסרו מהם, בהדרגה, מלבושיהם: תחילה המעילים ואחר כך החליפות ושאר הלבוש העליון והנעליים – עד ללבנים. את חלקי הלבוש נצטוו להניח, לפי סדר מוגדר, בערמות.

ביום זה (30 בנובמבר 1941) בשעה 7:00 בבוקר נמדדו בריגה, בגובה שני מטרים מעל פני הקרקע, מינוס 7.5 מעלות צלסיוס. בצהריים, בשעה 13:00, מינוס 1.1 מעלות צלסיוס ובערב, בשעה 21:00, הייתה טמפרטורה פלוס 1.9 מעלות צלסיוס. מ-29 בנובמבר 1941, לפנות ערב, היה גובה שכבת השלג במקום הזה כ-7 ס"מ במוצע. ב-30 בנובמבר בין השעות 7:00 – 21:00 לא ירד שלג.

משהתפשטו עד לתחתוניהם הוכרחו היהודים לפסוע במשעול הצר, בקצב אחיד, לעבר הבורות. הם ירדו אל הבורות דרך המדרון המשופע, בזה אחר זה, בקבוצות של עשרה. לעתים נפסק זרם היהודים, כשהללו התעכבו בשל הפשטת בגדיהם. והיה אם הנחת הבגדים בערמות נעשתה במהירות רבה יותר, או שהטורים הגיעו מן העיר בקצב מזורז, הגיעו היהודים אל הבורות במספרים גדולים מדי. במקרים אלה התערבו המפקחים ודאגו להתקדמות בקצב אחיד, שכן הובע חשש שהיהודים עלולים לגלות אי שקט אם ישוהו זמן רב מדי בקרבת הבורות... בבורות הוכרחו היהודים לשכב אפיים ארצה, זה לצדו של זה. הם נורו מטווח קצר – בבורות הקטנים עמדו היורים על שפתיהם, ואילו בגדולים הם ירדו לתוכם וירו בעורפם של הקרבנות ביריות בודדות מתת מקלעים. הקרבנות הבאים הוכרחו לשכב, תוך ניצול החלל שהתפנה, על אלה שנורו לפנייהם זה עתה. למוגבלים בהליכתם, לזקנים ולילדים סייעו בירידה לבורות יהודים חסונים. הם הושכבו על גבי הגוויות ולאחר מכן ירו בהם הזקיפים שעמדו על הגופות. בדרך זו נתמלאו הבורות בזה אחר זה.

משפט ריגה, 9/72 (50), פס"ד מ-23 בפברואר 1973, ע' 69-73.

[האופטמן (סרן) ד"ר שולץ די בואה] יצא לסייר במכוניתו כדי לבדוק כבישים וגשרים. תוך כדי כך שמע יריות מקוטעות שנמשכו ללא הפסק. הוא נסע לאותו כיוון, מצא תחילה ערמה גדולה של בגדים ובהמשך הדרך הבחין בטור מתפתל של אנשים, נשים, ילדים וזקנים שעמדו בתחתוניהם. ראשו של הטור הסתיים בחורשה, ליד קבר המוני. הראשונים נאלצו לקפוץ לתוך הבור והומתו מיריית אקדח בראשיהם.

שישה אנשי אס-אס היו עסוקים במלאכה מבעיתה זו. הקרבנות היו שלווים, כאנשים שהשלימו עם גורלם. לא נשמעו צעקות, רק התייפחויות חרישיות, בכי ומילים מרגיעות שנאמרו לילדים.

הנס הולצהאמר, 28 במאי 1980

מקור: ג'רלד פלמינג, היטלר והפתרון הסופי, ע' 10-20